

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418200103
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4418200103.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v spore žalobcov: 1. U. O. S., T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. S. XXXX/X, XXX XX I., 2. K. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. X/X, K., X., obaja zastúpení: JUDr. Tibor Nagy, advokát so sídlom Kukučínova 8, 940 01 Nové Zámky, proti žalovaným: 1. AgroContract mliečna farma, a.s., so sídlom Jasová 736, 941 34 Jásová, IČO: 36 537 071, zastúpená: JUDr. Lucia Kolníková, advokát so sídlom Radvanská 1, 811 01 Bratislava, 2. AGROREA, s.r.o., so sídlom Pod kalváriou 11, 940 02 Nové Zámky, IČO: 36 549 436, zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Podzámska 32, 940 01 Nové Zámky, IČO: 36 813 401, o nahradenie prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu na prevod spoluvlastníckeho podielu, o odvolaní žalovanej v druhom rade proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „súd prvej inštancie“) v časti náhrady trov konania, zo dňa 13. januára 2020 č.k. 4C/4/2018 - 253 (ďalej „uznesenie súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolačí súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti trov konania, m e n í tak, žalovaná v druhom rade má voči žalobcom v prvom a v druhom rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

Žalovaná v druhom rade má voči žalobcom v prvom a v druhom rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie zastavil konanie a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 163 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“). Uviedol, že uznesením zo dňa 10. 06. 2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 06. 2019 prerušil konanie, pretože to strany sporu zhodne navrhli. Strany sporu mohli do šiestich mesiacov od právoplatnosti uznesenia podať návrh na pokračovanie v konaní, a to hociktorá z procesných strán. Keďže uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. 06. 2019, šesťmesačná lehota uplynula stranám 13. 12. 2019. Návrh na pokračovanie v konaní nebol podaný žiadnou stranou, preto súd konanie zastavil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko bolo konanie zastavené, teda súd musel rozhodovať v zmysle tohto zákonného ustanovenia a § 256 CSP a contrario.

2. Žalovaná v druhom rade podala odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote. Namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedla, že bolo predovšetkým v záujme žalobcov, aby podali návrh na pokračovanie v konaní a mala za to, že práve žalobcovia sú tou procesnou stranou, ktorá zavinila zastavenie konania. Tvrdila, že žalobcovia len využili procesnú situáciu v konaní tým, že bolo konanie prerušené a nemuseli podávať návrh na späťvzatie žaloby, čím by žalovaným jednoznačne vznikol nárok na náhradu trov konania. Nepriznanie náhrady trov konania považuje za nesprávne, nespravodlivé a nezohľadňuje všetky okolnosti prípadu. Nepodanie návrhu na pokračovanie

v konaní žalovanými zároveň nemožno charakterizovať ako pasivitu v spore, keďže práve zastavením konania možno predpokladať vo vzťahu k žalobcom celkovú nižšiu hodnotu trov konania, ktoré by boli povinní žalobcovia nahradiť v prípade skončenia rozsudkom vo veci samej, a to zamietnutím žaloby žalobcov. Namietala, že súčasná právna úprava umožňuje nepriznanie náhrady trov konania žiadnemu z účastníkov iba v prípade dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, t.j. iba výnimočne a v danej veci sa nejedná o výnimočný prípad. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaná v druhom rade má voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Žalobcovia sa vyjadrili k odvolaniu žalovanej v druhom rade písomným podaním. Uviedli, že žiadna zo strán nepodala návrh na pokračovanie v konaní, hoci každá z nich mala na to právo. Podľa ich názoru súd prvej inštancie správne rozhodol, keď konanie zastavil a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Žiadali rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

4. Žalovaná v prvom rade sa k odvolaniu žalovanej v druhom rade písomne nevyjadrila.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 355 ods. 1, § 359 CSP), a zistení, že spĺňa náležitosti ustanovenia § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalovanej v druhom rade v časti týkajúcej sa náhrady trov konania je dôvodné, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmeniť tak, že žalovaná v druhom rade má voči žalobcom v prvom a v druhom rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa žalobou domáhali nahradenia prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu na prevod spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. O., zapísaným na LV č. XXXX ako parcele registra E č. XXX/X - orná pôda o celkovej výmere 18015 m². Dňa 30. 05. 2019 žalobcovia podali návrh na prerušenie konania a odročenie pojednávania z dôvodu mimosúdneho rokovania medzi stranami. Žalovaní v prvom a v druhom rade súhlasili s prerušením konania a preto súd prvej inštancie v zmysle § 163 CSP uznesením zo dňa 10. 06. 2019, č.k. 4C/4/2018 - 248 konanie prerušil. Uániesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 06. 2019. Vzhľadom na to, že žiadna zo strán nepodala v priebehu šiestich mesiacov návrh na pokračovanie v konaní, súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zastavení konania nebolo odvolaním napadnuté, preto v tejto časti nadobudlo právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania tak zostal iba výrok týkajúci sa trov konania.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich zavinil. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že tá zo strán sporu, ktorá zavinila, že trovy vznikli, je povinná ich nahradiť. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Ide o zásadu, ktorá je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania.

11. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj podané odvolanie. Vzhľadom na rozsah podaného odvolania, úlohou odvolacieho súdu bolo preskúmať, či súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov sporových strán konania správne rozhodol, keď žiadnej zo strán nepriznal

nárok na náhradu trov konania, pretože rozhodoval podľa § 256 CSP a contrario. K prerušeniu konania došlo aktivitou oboch sporových strán, ktoré zhodne navrhli prerušenie z dôvodu mimosúdnych jednaní medzi nimi. Predpokladom pre spočívanie konania je konsenzus oboch sporových strán, avšak tento predpoklad odpadá, ak jedna z nich prejaví vôľu v konaní pokračovať. Prerušenie konania podľa § 163 CSP má podľa zákonodarcu charakter tzv. procesnej sankcie za pasivitu v spore. Vôľu pokračovať v konaní môže prejsť ktorákoľvek zo strán, avšak táto vôľa by mala byť predovšetkým na strane žalobcov, ktorí disponujú oprávnením tak začatia, ako aj pokračovania sporu a ktorí by prioritne mali mať záujem na pokračovaní v konaní. Pasivitu žalovaných v spore, spočívajúcu v tom, že nepodali návrh na pokračovanie v konaní, im nemožno dávať za vinu za zastavenie konania, nakoľko sú to práve žalobcovia, ktorí by mali mať prioritný záujem na pokračovaní v konaní a ktorí takýto návrh nepodali. Žalobcovia sú stranou sporu, ktorí podali žalobu, disponujú s ňou v tom smere, že môžu ju vziať späť, navrhnúť zastavenie konania. Keďže na podnet strán sporu bolo konanie prerušené, bolo povinnosťou predovšetkým žalobcov v prípade, ak majú záujem, žiadať o pokračovanie v konaní. Naopak žalovaní túto povinnosť nemajú, ale majú iba právo požiadať o pokračovanie v konaní.

12. V danom prípade nebolo správne právne posúdenie súdu prvej inštancie pri aplikácii ustanovenia § 256 a contrario, pretože by to znamenalo, že žiadna zo strán nezavinila zastavenie konania a preto rozhodol o nepriznaní nároku na ich náhradu. Avšak v konkrétnej veci prišlo k zastaveniu konania práve z dôvodu, že zastavenie konania vzniklo pasivitou strán sporu, predovšetkým na strane žalobcov. Taktiež je v danej veci potrebné prisvedčiť tvrdeniu žalovanej v druhom rade, že v danom prípade žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania strane sporu, zo súdneho spisu nevyplývajú a ani žiadna zo strán sporu tieto dôvody neprezentovala.

13. Odvolanie voči napadnutému uzneseniu v časti náhrady trov konania podala iba žalovaná v druhom rade. V danom prípade žalovaná v prvom rade a žalovaná v druhom rade netvorila procesné spoločenstvo, keďže každá zo žalovaných bola žalovaná z iného skutkového stavu. Odvolací súd sa zaoberal iba dôvodnosťou odvolania žalovanej v druhom rade. Uznesenie súdu prvej inštancie voči žalovanému v prvom rade nadobudlo právoplatnosť, keďže sa voči nemu neodvolal a odvolací súd v tejto časti rozhodnutie (keďže nejde o procesné spoločenstvo) nepodrobil prieskumnej činnosti.

14. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP tak, žalovaná v druhom rade má voči žalobcom v prvom a v druhom rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaná v druhom rade má voči žalobcom v prvom a v druhom rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací súd vyhovel odvolaniu žalovanej v druhom rade, zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania, z čoho vyplýva, že žalovaná v druhom rade bola v odvolacom konaní úspešná. O výške náhrady trov odvolacieho konania, ako aj o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, ktorým sa konanie v napadnutej časti končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).